

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля
Юрій БІДЗІЛЯ
« 30 » червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БК 6. ОРФОГРАФІЧНИЙ ПРАКТИКУМ

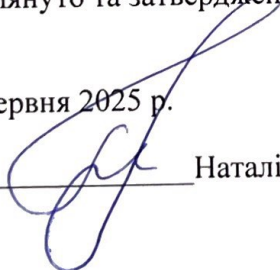
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035. Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	035.036. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-словацька
Освітня програма	Словацька мова та література
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	словацька, українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Орфографічний практикум**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки** спеціальності **035. Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) **035.036. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-словацька** освітньої програми «Словацька мова та література».

Розробники: Буднікова Л. Т., доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри словацької філології,
Кесселова Я., професор, кандидат філологічних наук, лектор словацької мови та культури.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
словацької філології

протокол № 8 від 27 червня 2025 р.

Завідувач кафедри Наталія ПЕТРИЦА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету

протокол № 9 від 30 червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	2
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	3
	Лекції:
	30
	Практичні (семінарські):
	30
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: письмова	Самостійна робота:
	60

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни **«Орфографічний практикум»** є ознайомити здобувачів з принципами словацького правопису, правилами орфографії, засвоєнні цих правил та вмінні їх застосовувати.

Завданням (згідно вимог освітньої програми підготовки здобувачів **першого/бакалаврського рівня вищої освіти**) є сформувати у здобувачів уміння інтерпретувати орфографічні правила і реалізовувати орфографічну норму словацької мови при вирішенні вправ на правопис, написанні диктантів і, особливо, при створенні власних текстів.

Відповідно до освітньої програми «Словацька мова та література», вивчення дисципліни **«Орфографічний практикум»** сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) компетентностей спеціальності (ЗК 05, ЗК 06, ЗК 07, ЗК 09, ЗК 10, ЗК 11) та фахових (спеціальних) компетентностей (ФК 02, ФК 03, ФК 06, ФК 07, ФК 08, ФК 09, ФК 10):

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови вивчення навчальної дисципліни «Орфографічний практикум» не вказані у структурно-логічній схемі до освітньої програми.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання навчальної дисципліни «Орфографічний практикум» не вказані у матриці до освітньої програми «Словацька мова та література».

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

1. Виконання вправ

Під час навчання використовуються такі основні методи: 1) традиційні: вербальні (розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), наочні (ілюстрування, демонстрування, метод самостійного спостереження студента), практичні (практичні роботи), порівняння, узагальнення; 2) інтерактивні методи; 3) методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань; самостійна робота, виступи на практичних заняттях; індивідуальне, групове та фронтальне опитування. Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, комп'ютерний і самоконтроль. Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних заняттях, під час індивідуальних та групових консультацій тощо.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: письмовий залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	20	50	100
6	6	6	6	6			

T1, T2, T3, T4, T5 – теми.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	20	50	100
5	5	5	5	5			

T7, T8, T9, T10, T11 – теми.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	30	6	30
Диктант	2	20	2	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі здобувачі. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

МКР складається з п'яти практичних завдань. Максимальна кількість балів за кожне завдання – 10 балів.

Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання (50 б.) і результату модульної контрольної роботи (50 б.) Максимальна оцінка – 100 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який: - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку « добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добиває переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який: - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який: - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який: - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Prehľad pravidiel slovenského pravopisu.

Tema 1. Písmo v slovenčine

Slovenská abeceda. Pravopis a jeho princípy. Fonematický princíp. Morfematický princíp. Gramatický princíp. Etymologický princíp. Písanie slov cudzieho pôvodu.

Tema 2. Písanie samohlások i, í, y, ý a ä

Písanie y, ý v domácich morfejmách. Písanie y, ý v domácich morfejmách. Vybrané slová, Písanie slov s predponami *dis-/dyz-/dys-*, *hipo-/hypo-*, *poli-/poly-*, *fil-/fyl-*. Písanie samohlásky ä.

Tema 3. Písanie slov osobitne a dovedna.

Písanie slov dovedna. Písanie predložkových spojení. Písanie príslovkových výrazov. Písanie čísloviek. Písanie slov so spojovníkom.

Tema 4. Písanie veľkých písmen.

Písanie veľkých písmen vo vlastných menách. Písanie veľkých písmen na začiatku viet. Písanie veľkých písmen v oficiálnom písomnom styku. Písanie značiek a skratiek.

Tema 5. Pravidlo o rytmickej krátení.

Rytmickej krátenie v pádových príponách podstatných mien. Rytmickej krátenie v slovesných tvaroch. Rytmickej krátenie v podstatných menách s príponou *-ár*, *-áreň*. Rytmickej krátenie pri tvorení prídavných mien.

Модуль 2

Gramaticko-pravopisné osobitosti jednotlivých slovných druhov

Tema 6. Gramaticko-pravopisné osobitosti podstatných mien.

Skloňovacie vzory podstatných mien. Kvantita v príponách. Prípona *-ov* alebo *-ou*. Pravopis v slovotvorných príponách podstatných mien.

Tema 7. Gramaticko-pravopisné osobitosti prídavných mien.

Skloňovacie vzory adjektív pekný, cudzí, pávi, otcov, matkin. Písanie *i/í* a kvantita v príponách. Písanie zložených prídavných mien.

Tema 8. Gramaticko-pravopisné osobitosti zámen.

Skloňovacie vzory pronomín. Písanie zámen *oni/ony*. Dĺžka v pádových príponách. Používanie prívlastňovacieho zvrátneho zámena *svoj*. Výnimky z rytmického pravidla. Rozdiel medzi *sám* a *samý*. Písanie zámen s veľkým začiatočným písmenom.

Tema 9. Gramaticko-pravopisné osobitosti čísloviek.

Druhy čísloviek. Skloňovacie vzory numerálií. Skloňovanie základných čísloviek. Sloňovanie radových čísloviek.

Tema 10. Gramaticko-pravopisné osobitosti sloves.

Písanie *i/y* v príponách slovesných tvarov. Zápor slovesá *byť*. Neurčité slovesné tvary s krátkymi príponami *-uci/-aci*, *-uc/-ac*. Výnimky z rytmického pravidla pri slovesách.

Tema 11. Gramaticko-pravopisné osobitosti prísloviek, predložiek, spojok, častíc a citosloviec.

Predpona s-/z- v príslovkách. Písanie prísloviek dovedna a osobitne. Rozdiel medzi príslovkou a predložkovým spojením. Predložky s, z. Vokalizácia predložiek. Písanie predložiek dovedna a osobitne. Písanie spojok dovedna a osobitne. Písanie častíc dovedna a osobitne. Písanie citosloviec dovedna a osobitne. Písanie i/y vo zvukomalebných citoslovciach.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
3-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Písmo v slovenčine	10	2	2			6
Тема 2. Písanie samohlások i, í, y, ý a ä	14	4	4			6
Тема 3. Písanie slov osobitne a dovedna	10	2	2			6
Тема 4. Písanie veľkých písmen	10	2	2			6
Тема 5. Pravidlo o rytmickom krátení	12	2	4			6
Модульна контрольна робота	2	2	-			
Разом за модуль	58	14	14			30
3-й семестр						
Модуль 2						
Тема 6. Gramaticko-pravopisné osobitosti podstatných mien	9	2	2			5
Тема 7. Gramaticko-pravopisné osobitosti prídavných mien	13	4	4			5
Тема 8. Gramaticko-pravopisné osobitosti zámen	9	2	2			5
Тема 9. Gramaticko-pravopisné osobitosti čísloviek	9	2	2			5
Тема 10. Gramaticko-pravopisné osobitosti sloviess	11	2	4			5
Тема 11. Gramaticko-pravopisné osobitosti prísloviess, predložiek, spojok, částíc a citosloviess	9	2	2			5
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	62	16	16			30
Разом за семестр	120	30	30			60

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Тема 1. Písmo v slovenčine	2
2	Тема 2. Písanie samohlások i, í, y, ý a ä	4
3	Тема 3. Písanie slov osobitne a dovedna	2
4	Тема 4. Písanie veľkých písmen	2
5	Тема 5. Pravidlo o rytmicom krátení	4
6	Тема 6. Gramaticko-pravopisné osobitosti podstatných mien	2
7	Тема 7. Gramaticko-pravopisné osobitosti prídavných mien	4
8	Тема 8. Gramaticko-pravopisné osobitosti zámen	2
9.	Тема 9. Gramaticko-pravopisné osobitosti čísloviek	2
10.	Тема 10. Gramaticko-pravopisné osobitosti slovies	4
11.	Тема 11. Gramaticko-pravopisné osobitosti prísloviek, predložiek, spojok, častíc a citosloviec	2
	Разом	30

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Písanie slov cudzieho pôvodu.	6
2	Písanie samohlásky ä.	6
3	Písanie príslovkových výrazov.	6
4	Písanie veľkých písmen na začiatku viet.	6
5	Rytmicke ktátenie v podstatných menách s príponou -ár, -áreň.	6
6	Prípona -ov alebo -ou.	5
7	Písanie zložených prídavných mien.	5
8	Písanie zámen s veľkým začiatočným písmenom.	5
9	Skloňovacie vzory numerálií.	5
10	Výnimky z rytmickeho pravidla pri slovesách.	5
11	Písanie i/y vo zvukomalebných citoslovciach.	5
	Разом	60

6.5. Індивідуальні завдання

Студенти роблять конспект обраної статті та готують доповідь.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Технічні засоби: проектор.
2. Обладнання: комп'ютер.
3. Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; Microsoft Excel; система електронного навчання

Moodle; електронна пошта (http://gmail.com і ін.) на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Považaj M., Pravidlá slovenského pravopisu. 4. nezmenené vyd. Bratislava: VEDA, 2013, 592 s.
2. Hladký J., Maculák J., Rendár Ľ., Veselská E. Pravopisno-gramatická príručka s cvičebnicou. Žilina-Trnava: DUGAPRINT – Katedra slovenského jazyka a literatúry Pedagogikej fakulty Trnavskej univerzity, 2012. 176 s.

Допоміжна

1. Žigová Ľ.: Slovenčina pre cudzincov - gramatická a pravopisná cvičebnica. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2009.
2. Navrátil L., Šimurka Š.: Pravopis. Praktická príručka slovenského pravopisu (2. doplnené vydanie). Nitra: Enigma, 2005.
3. Ripka I., Imrichová M., Skladaná J. Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax. Bratislava : Agentúra Cesty, 2005.

Інформаційні ресурси

1. Slovníkový portál Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV. URL: <https://slovník.juls.savba.sk/>
2. Slovenská reč. URL: <https://www.juls.savba.sk/ediela/sr/>
3. Vieme po slovensky. URL: <https://www.viemeposlovensky.sk/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)